

FONDACIJA INFOHOUSE

GODIŠNJI
IZVJEŠTAJ
2019.

FONDACIJA INFOHOUSE

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2019.

Fondacija INFOHOUSE, po svojoj programskoj orijentaciji i razvojnim ciljevima, i tokom 2019.g. je nastavila da odgovornim pristupom, transparentno i efikasno, zajedno sa organizacijama civilnog društva, obrazovnim institucijama, zdravstvenim ustanovama, resornim ministarstvima ali i pojedincima učestvuje u reformskim projektima u borbi protiv korupcije, da štiti prava političkih kandidatkinja u izbornim procesima, da animira mlade u procesu pomirenja kao i da učestvuje u aktivističkim inicijativama, koje se odnose na obrazovne, kulturološke, društvene ali i druge opštekorisne svrhe. Tako smo sa svim raspoloživim sredstvima radili na izgradnji individualnih kapaciteta mladih, političkom osnaživanju žena, podržali smo veliki broj antikorupcijskih inicijativa na svim nivoima vlasti, poromovirali smo informacionu pismenosti i posvetili se edukaciji mladih novinara.

Svjesni da ostvareni rezultati ne bi bili mogući bez podrške donatora, angažmana i ekspertize pojedinaca i organizacija sa kojim smo saradivali tokom 2019.g., koristimo i ovu priliku da se svima istinski zahvalimo.

Programe koje je Fondacija započela u prethodnim periodima, uspješno je realizirala tokom 2019.g. To se prije svega odnosi na projekat Antikorupcijska mreža nevladinih organizacija-ACCOUNT (2015-2019) u toku kojeg smo organizovali antikoruptivne časove za preko 1500 učenika iz više od 90 srednjih i osnovnih škola. Osim u sektoru obrazovanja, uspješno smo kordinirali procesom implementacije antikorupcijskih reformi u sektorima zdravstvo i zaštita zviždača, kao i procesom izrade strateški bitnih dokumenta za borbu protiv korupcije na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini. Tako smo predstavili pravilnike za prevenciju korupcije u preko 40 javnih zdravstvenih ustanova, radili smo na unapređenju 3 zakonodavna koncepta za efikasniju zaštitu prijavitelja korupcije (zviždača) u javnim institucijama, i pomogli smo da preko 40 općinskih administracija izradi akcione planove za borbu protiv korupcije na lokalnom nivou. Zahvaljujući tehničkoj podršci Fondacije, preko 659 javnih institucija od ukupno 1091 koliko ih ima u Republici Srpskoj, izradilo je planove integriteta.

Od svog pokretanja do 2019.g. kada je završen projekat ACCOUNT, 75 slučajeva korupcije je prijavljeno Timu za besplatnu pravnu pomoć od kojih je 47 kvalificirano sa elementima korupcije, a 9 slučajeva je imalo pozitivan ishod. Pri tome, radom Timu za besplatnu pravnu pomoć kordinirala je Fondacija INFOHOUSE.

Ipak, u 2019.g. od interventnih aktivnosti Fondacije u borbi protiv korupcije, izdvajamo izradu elektronskih modela obuke za preko 23.000 javnih službenika iz više od 75 državnih institucija, kako bi ih educirali o načinu izrade planova integriteta ali i procesu sticanja statusa zaštićenog prijavitelja korupcije. Organizovali smo i interventnu besplatnu pravnu pomoć za kandidatkinje čija su izborna prava bila prekršena.

Projekat „Animiranje mladih za pomirenje-Budi Inspiracija“ (2018-2020), uz finasijsku podršku USAID-a, omogućio je da ukupno 221 učenik iz 21 srednje škole iz više od 10 gradova učestvuje u pronalsku formule za pomirenje. Ta jedinstvena formula se sastoji od niza kreativnih aktivnosti, koje je za ove srednjoškolce organizovala Fondacija, kako bi pomirenju i prevazilaženju nacionalističkih narativa naučili putem neformalnog obrazovanja. Kao rezultat, 145 srednjoškolaca učestvovalo je u preslikavanju javnih površina sa grafitima na 4 različita lokaliteta u Mostaru, Zenici, Sarajevu i Tuzli. Ukupno 63 srednjoškolca bicklima su posjetila 7 historijskih lokaliteta u Srebrenici, Potočarima, Tuzli, Sarajevu, Mostaru, Konjicu, i Tarčinu, u kojim je stradao najveći broj civila u ratnim dešavanjima (1992-1995). Kroz stand-up komediju, 13 učenika je na humorističan način predstavilo svoja iskustva u prevazilaženju etno-nacionalističke retorike u procesima pomirenja.

I tokom 2019.g. dizajnerski tim Fondacije svojim je radovima doprinjeo vizuelizaciji i brendiraju projektnih aktivnosti, organizovanju izložbi, izradi albuma fotografija, markiranju promotivnih kampanja... Kao i predhodnih godina, ističemo uspješnost mladih novinara, urednika, i kolumnista jedinstvenog www.intreview.ba on-line portala Fondacije, koji su samo u ovoj godini objavili preko 155 intervju a ali i veliki broj različitih dnevno-političkih sadržaja.

Fondacija je u 2019.g. koristila i upravljala projektnim sredstvima donatora, od kojih izdvajamo: USAID, NDI, Fondacija Heinrich Boell, Vijeće Evrope, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke. Tako su ukupna donirana sredstva iznosila: 769.051,43 KM, od čega se najveći dio sredstava odnosio na antikorupcijske inicijative: 447.282,31 KM, a zatim slijedi projekat „Budi inspiracija“: 254.774,93 KM, projekat Fondacije Henrich Boll: 27.382,04 te ostale donacije u iznosu od: 39.612,15 KM. Ukupan iznos sredstava iz programa malih grantova, koje je Fondacija donirala nevladinim organizacijama u 2019.g., iznosio je 124.812,79 KM.

Sažetak

Godišnji izvještaj donosi sažetak programskih i ostalih aktivnosti Fondacije INFOHOUSE, koje su još jednom potvrdile inovativne pristupe u predlaganju, efikasnost u realizaciji i izvrsnost u ostvarivanju različitih projektnih ciljeva.

Tokom 2019.g. u cjelosti smo realizirali projekat ACCOUNT koji je, kao trajno vlasništvo partnerskim institucijama, ostavio zakonodavne koncepte za zaštitu prijavitelja korupcije u javnim institucijama na svim nivoima vlasti; jačanje integriteta javnih institucija kroz edukaciju javnih službenika; povećanje prevencije korupcije kroz uvođenje antikoruptivnih pravilnika u sektoru javnog zdravstva kao i antikoruptivnih kurikuluma u sektoru obrazovanja, ali i uvođenje strateških dokumenta za borbu protiv korupcije na svim nivoima vlasti. Uspostavili smo model za pružanje besplatne pravne podrške prijaviteljima korupcije, zviždačima i političkim kandidatkinjama. A sve kako bi podržali demokratske procese koji preveniraju zloupotrebe i štite prava građana.

Animiranje mladih tokom 2019.g., kroz inovativne koncepte u procesu pomirenja i kreativne aktivnosti, povezalo je stotine mladih iz desetine gradova iz Bosne i Hercegovine, Srbije i Hrvatske, ogromnu energiju i sjajne ideje u stvaranju nove vizije Bosne i Hercegovine u 21. vijeku. Izravnu komunikaciju sa mladima, društveno angažovanim

aktivistima, političarima, ali i sa umjetnicima, satiričarima, glumcima i muzičarima, nastavili smo putem intervjua koje smo objavili na medijskom portalu Fondacije: www.Interview.ba. Portal koji je za samo tri godine postojanja dostigao izvrsnu posjećenost i zavidnu čitanost, u ovoj izvještajnoj godini bilježi skoro 500 hiljada korisnika, a pregledi portala stranice premašili su brojku od milijun, tačnije jedan milijun i dvije stotine hiljada osoba pogledalo je našu stranicu.

U finansijskom smislu, istinski izazov za stabilno poslovanje u 2019.g. predstavljalo je značajno sužavanje donatorskog prostora, što se u konačnici reflektiralo na dalje razvojne trendove Fondacije, smanjenje broja inicijativa i usluga u pružanju podrške civilnom sektoru u njegovom aktivističkom djelovanju, ali i ostalim reformskim procesima u Bosni i Hercegovini.

Dodatno, ovaj izvještaj pišemo u novom negativnom kontekstu epohalno nezaustavljivog širenja korana virusa i prilagodbe potpuno izolovanom i depersonaliziranom pristupu poslovanja u kojem informacione tehnologije preuzimaju dominantnu ulogu. U tom i takvom okruženju, Fondacija INFOHOUSE nastoji kroz nove tehnološke pristupe, postojeće resurse i orijentacijom ka e-novinarstvu putem interview.ba on-line portala ići dalje i odgovoriti, možda do sada najvećim poslovnim izazovima.

OSTVARENI PROJEKTI

Naziv	Antikorupcijska mreža u BIH-ACCOUNT
Period:	juni 2015.g. – juli 2019.g.
Donator:	Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID)/ Bosna i Hercegovina
Iznos total KM:	322.667.63 Programski troškovi:61% Plate:39%
Partner/i:	Nosilac projekta: Centar za razvoja medija i analize (CRMA) Glavni partner: Fondacija INFOHOUSE
Korisnici: Ciljna grupa: (broj)	90 članica Mreže ACCOUNT, uključujući predstavnike nevladinih organizacija i pojedinaca; preko 50 javnih institucija
Geografsko područje:	BiH
Broj medijskih objava:	190

SVRHA I CILJ PROJEKTA

Antikorupcijski projekat - ACCOUNT jetokom 2019.g. završio realizaciju četverogodišnjeg programa koji je bio posvećen osnaživanju organizacija civilnog društva u borbi protiv korupcije kroz različite aktivističke inicijative i reformske procese. Projekat, koji je finansijski podržala Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID), realizirali su u tandemu Centar za razvoj medija i analize (CRMA) i Fondacija INFOHOUSE, koji su zajedno sa više od 90 članica Mreže ACCOUNT, kontinuirano radili na sprečavanju korupcije u javnom sektoru na svim nivoima vlasti kroz programe zagovaranja, podizanje svijesti javnosti, monitoring, istraživačko izvještavanje, ali i besplatnu pravnu podršku prijaviteljima korupcije i zviždačima.

Uprkos različitim političkim izazovima, Fondacija INFOHOUSE je tokom realizacije programskih aktivnosti pokušala da na adekvatan način odgovori postavljenim ciljevima kao i da uspostavi održivo partnerstvo sa ključnim strateškim partnerima, prije svega, Agencijom za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (APIK), antikoruptivnim timovima na svim nivoima vlasti, ministarstvima za pravosuđe, ministarstvima za obrazovanje, javnim zdravstvenim ustanovama, nosiocima malih grantova, lokalnim i regionalnim stručnjacima sa kojim smo radili na implementaciji antikoruptivnih inicijativa u projektnim sektorima zdravstvo i obrazovanje, promociji koncepta efikasne zaštite zviždača, ali i u uspostavljanju komunikacijskih avenija za besplatnu pravnu podršku i izvještavanje o koruptivnim slučajevima. Sve ovo je doprinjelo da projekat bude visoko pozicioniran na reformskoj agendi Bosne i Hercegovine u borbi protiv korupcije.

Na kraju projektnih aktivnosti u 2019.g., Fondacija je u potpunosti ostvarila ciljeve i projektnim partnerima je kao trajno vlasništvo ostavila veliki broj strateških dokumenta za borbu protiv korupcije, kao što su pravilnici za prevenciju korupcije u javnim zdravstvenim ustanovama; organski model procesa uvođenja antikoruptivnih časova u nastavu; veliki broj kontakata i dijaloških kanala između antikorupcijskih organizacija civilnog društva i institucija sistema na svim nivoima vlasti; pretpostavke za harmonizaciju zakona za zaštitu prijavitelja korupcije; a sve kao rezultat progresivne podrške Fondacije INFOHOUSE. Pri tome, sve projektne aktivnosti pratila je intenzivna promotivna kampanja, koju je Fondacija vodila putem društvenih mreža, on-line i tradicionalnih medija, kao i vlastitog on-line medijskog portala www.Interview.ba

U okviru jedne takve kampanje, u toku koje smo promovirali prava zviždača u slučajevima prijave korupcije u javnom sektoru, u junu 2019.g. posjetili smo 41 javnu instituciju u Republici Srpskoj i

tom prilikom im uručili ogledala sa natpisom: Koprucija počinje od ...

U toku realizacije projekta ACCOUNT, aktivnosti Fondacije INFOHOUSE bile su usmjerene na sljedeće strateške ciljeve:

Strateški cilj 1: Unapređenje zakonodavnog okvira za zaštitu prijavitelja korupcije (zviždača) na svim nivoima vlasti u BiH;

Strateški cilj 2: Uvođenje antikoruptivnih pravila i procedura u javnim zdravstvenim ustanovama;

Strateški cilj 3: Uvođenje antikoruptivnih pilot časova u osnovnim i srednjim školama;

Strateški cilj 4: Unapređenje antikoruptivnih strateških dokumenata na svim nivoima vlasti;

Strateški cilj 5: Pružanje besplatne pravne pomoći prijaviteljima korupcije, zviždačima, i po prvi put u okviru ovog projekta: političkim kandidatkinjama u slučajevima povrede izbornih prava.

Strateški cilj 1: UNAPREĐENJE ZAKONODAVNOG OKVIRA ZA ZAŠTITU PRIJAVITELJA KORUPCIJE (ZVIŽDAČI) NA SVIM NIVOIMA VLASTI

Jačanje zakonodavnog okvira za zaštitu prijavitelja korupcije na svim nivoima vlasti bila je centralna tema u radu Fondacije u toku realizacije projekta ACCOUNT, a sve kako bi doprinijeli (i) unapređenju Zakona za zaštitu prijavitelja korupcije na državnom nivou; (ii) efikasnijem procesu implementacije Zakona o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u Republici Srpskoj; i (iii) izradi nacrtu Zakona o zaštiti prijavitelja korupcije u Federaciji BiH. Kao rezultat, možemo istaći da su uspostavljene značajne pretpostavke za harmonizaciju zakona o zaštiti zviždača na svim nivoima vlasti. Sve ovo realizovano je pod uticajem različitih političkih faktora i oponiranja zakonodavnih tijela, posebno onih u Federaciji BiH, da efikasnije podrže procese izrade i procedure usvajanja zakona o zviždačima u ovom bh. entitetu.

Panel diskusija koju je na temu "Zviždači: Uloga medija i nevladinih organizacija u zaštiti zviždača" realizirala Fondacija INFOHOUSE u okviru Međunarodne sedmica podizanja svijesti o prevarama u organizaciji Deloitte u novembru 2019.g., još jednom je inicirala svu kompleksnost problematike koja se odnosi na zaštitu lica koja javno upozoravaju na nezakonita ili neetička ponašanja državnih službenika. U toku panela pored istraživačkih priča, koje su bazirane na dojavama zviždača, prezentirani su zakonodavni okvir na svim nivoima vlasti kao i drugi mehanizmi koji su stavljani na raspolaganje zviždačima kako bi doprinijeli njihovoj efikasnijoj zaštiti.

Na državnom nivou... PREDLAGANJE IZMJENA I DOPUNA ZAKONA O ZAŠTITI PRIJAVITELJA KORUPCIJE U INSTITUCIJAMA BIH

Nakon brojnih inicijativa koje smo pokrenuli kako bi skrenuli pažnju nadležnih institucija, prije svega Parlamentarne skupštine BiH, na neadekvatna zakonska rješenja koja štite prava zviždača u institucijama BiH, i nakon što smo

predložili set amandmana na Zakon o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH, izostala je promptna reakcija zakonodavne vlasti. Iako je Zastupnički dom Parlamenta BiH usvojio predložene amandmane u prvom čitanju, članovi ovog Doma su ga opozvali u drugom čitanju. Pri tome, predložene izmjene i dopune ovog Zakona odnosile su se na eliminiranje koruptivnih i ostalih rizika koji su identificirani u Zakonu, uspostavljanju jasnijih procedura za dodjelu statusa zaštićenog prijavitelja korupcije, eliminiranju štetnih posljedica za prijavitelje korupcije, kao i postavljanju realističnijih rokova za donošenje odluka o zaštićenom statusu.

Ipak, Fondacija je otišla korak dalje. U toku završne projektne faze, kako bi osigurali pravovremeno informisanje državnih službenika o sticanju statusa zaštićenog zviždača od strane Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (APIK), ali i osnažili etička načela, opšteprihvaćeni integritet i profesionalne standarde za više od 23,000 javnih službenika u 72 državne institucije u Bosni i Hercegovini, INFOHOUSE je izradio dva on-line edukativna modela obuke čiji sadržaj se odnose na (i) izradu planova integriteta i (ii) zaštitu prijavitelja korupcije u javnim institucijama u BiH u skladu sa smjernicama APIK-a i mjerama za unapređenje integriteta. Link sa modulama obuke (<http://obuke.apik.ba>) dostupan je i na websitu Agencije (www.apik.ba).

Informacije o zvaničnom pokretanju elektronskog kursa objavljene su na konferenciji za novinare koju su APIK i INFOHOUSE održali 27. februara 2019.g. Kratki video koji je snimljen za tu priliku najbolje ilustruje korake u procesu edukacije. <https://www.facebook.com/FondacijaINFOHOUSE/videos/557959711383019>

Također, zahvaljujući Fondaciji INFOHOUSE, izrađen je novi Priručnik za zaštitu prijavitelja korupcije u državnim institucijama. Priručnik je dostupan na: http://infohouse.ba/images/PRIRUCNIK_zazastititu%20prijavitelja%20korupcije.pdf

U Priručniku je dat pregled osnovnih međunarodnih instrumenata i standarda zaštite prijavitelja korupcije kao i pregled normativno-pravnog okvira kojim je regulisana ova oblast u Bosni i Hercegovini, te okvirne preporuke za njegovo unapređenje.

Poseban dio priručnika posvećen je detaljnom prikazu rješenja koja su obuhvaćena Zakonom o zaštiti prijavitelja korupcije u institucijama BiH, a sve kako bi pružili jasna uputstva i informacije o postupku prijavljivanja korupcije kao i ostvarivanju prava na zaštitu „zviždača“ od odmazde, odnosno štetnih mjera kojima mogu biti izloženi zbog prijavljivanja.

U Federaciji BiH...

IZRADA NACRTA ZAKONA O ZAŠTITI PRIJAVITELJA KORUPCIJU U FEDERACIJI BIH

Političke tenzije u Federaciji BiH tokom 2019.g. utjecale su na prolongiranje razmatranja nacrt zakona o zaštiti prijavitelja korupcije u ovom bh. entitetu. Iako je ovaj nacrt, čiju izradu je podržala i Fondacija INFOHOUSE, nakon što je upućen u parlamentarnu procedure i usvojen u prvom čitanju na 30. vanrednoj sjednici Predstavničkog doma FBiH održanoj 20. juna 2018.g, zbog pravnog vakuma u radu Parlamenta Federacije BiH, ovaj zakon još uvijek nije usvojen. U značajnom dijelu, aktivnosti Fondacije su bile usmjerene na tehničku podršku Ministarstvu pravde FBiH u pripremi nacrt ovog zakona uz repliciranje dobrih praksi iz Zakona o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u Republici Srpskoj. U tom kontekstu, harmonizirana rješenja za zaštitu lica koja prijavljuju korupciju, čiji je zagovornik Fondacija INFOHOUSE, predstavljaju rijedak primjer međuentitetske saradnje.

U aprilu 2019.g. je u Parlamentu Federacije BiH održana konferencija pod nazivom "Potreba zakonskog okvira zaštite prijavitelja korupcije u Federaciji Bosne i Hercegovine" na kojoj je u prvom panelu „Iskustva u zaštiti prijavitelja korupcije, potreba i koraci za uspostavu sistemskog rješenja u FBiH“ učestvovala i Dženana Alađuz direktorica Fondacije INFOHOUSE, koja je tom prilikom govorila o naporima nevladinih organizacija na zaštiti prijavitelja korupcije u FBiH.

U toku rada konferencije...

U generalnom zaključku konferencije je naglašeno da nacrt zakona o zaštiti prijavitelja korupcije u Federaciji BiH predstavlja kvalitetno rješenje koje zadovoljava ključne međunarodne standarde i pretpostavke da bude provodiv i efikasan na cijelom području Federacije BiH. A kao ključna preporuka navodi se da je neophodno da se nacrt zakona zadrži u zakonodavnoj proceduri kako bi prošao javne rasprave i na taj način se došlo do konačne uspostave zakonskog okvira zaštite prijavitelja korupcije.

Više o izlaganjima glavnih aktera konferencije sadržano je u linku u nastavku.

<http://www.federalna.ba/bhs/vijest/271563/kljucna-odgovornost-svake-vlade>

Doadno, Fondacija je podržala je i izradu Instrukcije o postupku prijave korupcije i zaštite zviždača u skladu sa nacrtom ovog zakona u postupku njegovog razmatranja.

Na entiteskom nivou, u Republici Srpskoj...

UČEŠĆE U PROCESU IMPLEMENTACIJE ZAKONA O ZAŠTITI LICA KOJA PRIJAVLJUJU KORUPCIJU U RS

Pozicioniranje Fondacije u entitetu Republika Srpska u toku implementacije zahtjevnih antikoruptivnih inicijativa uz angažman civilnog sektora predstavlja istinski uspjeh. To se prije svega odnosi na saradnju Fondacije sa Ministarstvom pravde RS u procesu izrade i implementacije Zakona o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u Republici Srpskoj. Pri tome, ukupno 14 od 30 preporuka, u čijoj izradi je učestvovala i Fondacija, uvrštene su u finalni tekst ovog Zakona, od kojih izdvajamo one najznačajnije. Tako je u ovaj Zakon uvršteno: eksterno prijavljivanje korupcije organizacijama civilnog društva; oslobađanje prijavitelja od plaćanja sudskih taksi (ukoliko se ustanovi ispravnost navoda o koruptivnim djelima) i smanjenje zakonom propisanog vremenskog okvira za postupanje suda u postupku prijave.

Uspješna priča: Iskustvo S.M. iz Banja Luke je pozitivan primjer očekivanja u primjeni Zakona o zaštiti prijavitelja korupcije u ovom bh. entitetu. Tokom 2012.g. S.M. je šest godina radila u Zaštitnom fondu Republike Srpske (koja je procesirala zahtjeve za naknadu štete) kada je otkrila pronevjeru

direktora Fonda koji je falsifikovao sudske takse u finansijskim izvještajima. Nakon što je na ovo skrenula pažnju direktoru, pronevjeru je prijavila policiji. Uskoro nakon toga počele su njene nevolje: plata joj je bila smanjena, bila je mobingovana, a 2016.g. je dobila otkaz. Svoju prijavu je dostavila i Timu za besplatnu pravnu pomoć projekta ACCOUNT.

Izjava: "Ljudi koji su poput mene dovoljno hrabri da prijave ilegalne aktivnosti su rijetki, jer se plaše odmazde kojoj sam ja bila izložena. Vjerujem da će, sada kada je ovaj Zakon o zaštiti uzbunjivača na snazi, radna prava građana biti zaštićena."

Više o pravnoj zaštiti prijavitelja korupcije u Republici Srpskoj sadržano je u promotivnom videu koji je objavljen u sklopu obilježavanja Međunarodnog dana za borbu protiv korupcije u decembru 2019.g. https://www.youtube.com/watch?v=7ISLaSkMaNU&feature=youtu.be&fbclid=IwAR2HnJUu-VcquW-v7m4NVPVgnNosuwkQ_aXtQzjTnU_f41D6YkxR4pwXc

Ništa manje značajna nije bila tehnička podrška Ministratsvu pravde RS u procesu edukacije državnih službenika iz 1091 javne ustanove u Republici Srpskoj o postupku, načinu i metodologiji izrade planova integriteta. Prema podacima Ministarstva pravde RS iz juna 2019.g., ukupno 659 ili 60 % javnih institucija u ovom entitetu uspješno je izradilo i usvojilo planove integriteta.

Kroz treći ciklus programa regrantiranja, Fondacija INFOHOUSE je tokom 2019.g. zajedno sa Udruženjem JUSTICIA/Srebrenik realizirala mali grant za podršku u implementaciji projektnih aktivnosti u Sektoru zviždači i na taj način dodatno osnažila kapacitet ovog sektora u borbi protiv korupcije.

U junu 2019.g. kada je održan završni sastanak sa predstavnicima antikorupcijskih organizacija civilnog društva u ovom sektoru, predstavljeni su ključni rezultati projekta, njegovi učinci ali i preporuke od kojih izdvajamo onu koja predviđa da u procesu predlaganja zakonodavnog okvira učestvuju i sami zviždači. Kao rezultat, formirana je neformalna mreža organizacija civilnog društva, koje se bave zaštitom prijavitelja korupcije, a INFOHOUSE je preuzeo nadležnost za buduće aktivnosti ove mreže.

Predstavници Sektorske grupe zviždači na završnom sastanku u Sarajevu, 21. juni 2019.g.

Prioritetna grupa	Ukupan broj institucija	Broj institucija koje su usvojile planove integriteta	Procenat
I	26	25	96%
II	43	31	67%
III	36	36	100%
IV (opštine)	64	46	72%
V (javna preduzeća)	188	92	49%
VI (javne ustanove)	733	433	59%
Total	1091	659	60%

Strateški cilj 2: UVOĐENJE ANTIKORUPTIVNIH PRAVILA I PROCEDURA U JAVNIM ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA

Uvođenje pravilnika za prevenciju korupcije u 43 javne zdravstvene ustanove u kantonima, kao što su: Kanton Sarajevo, Zeničko-dobojski kanton, Bosansko-podrinjski kanton i Tuzlanski kanton, predstavlja još jednu značajnu aktivnost u čijoj realizacije je učestvovala Fondacija INFOHOUSE. U tom kontekstu, ekspertiza Fondacije kao i njena podrška u uspostavljanju komunikacionih kanala sa relevantnim ministrastvima zdravlja, kantonalnim timovima za borbu protiv korupcije, ali i organizacijama civilnog društva, samo su neki od ključnih faktora u uspješnoj realizaciji projektnih aktivnosti u ovom sektoru. Pravilnici predstavljaju preventivni mehanizam u sprečavanju korupcije u javnim zdravstvenim ustanovama u oblastima kao što su: javne nabavke, zapošljavanje, (duge) liste čekanja, između ostalog... Nadalje, očekuje se da ovaj model pravilnika, koji sadrži nove i poboljšane antikoruptivne procedure, ima dugoročni uticaj ne samo na promjenu percepcije zdravstvenih djelatnika u borbi protiv korupcije nego i na unapređenje zdravstvene infrastrukture i kvalitetnije zdravstvene usluge.

Na kraju grant perioda u maju 2019.g. u Sarajevu je održan završni antikoruptivni forum u Sektoru zdravstva na kojem se razgovaralo o rezultatima koji su postignuti u primjeni pravilnika za borbu protiv korupcije u javnim zdravstvenim ustanovama u izabranim kantonima.

U toku rada foruma sa zdravstvenim djelatnicima u Sarajevu, 16. maj, 2019.

Kroz treći ciklus programa regratiranja, Fondacija INFOHOUSE je tokom 2019.g. zajedno sa Udruženjem ICVA/Sarajevo u potpunosti realizirala mali grant za podršku u

implementaciji projektnih aktivnosti u Sektoru zdravstva i na taj način dodatno osnažila kapacitet ovog sektora u borbi protiv korupcije.

Strateški cilj 3: UVOĐENJE ANTIKORUPTIVNIH ČASOVA U OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA

Antikoruptivni edukacioni model, koji je Fondacija zajedno sa partnerskim organizacijama pokrenula u sklopu projekta ACCOUNT još 2015.g., pokazao se kao efikasan instrument u promjeni percepcije učenika o korupciji. Do jula 2019.g. kada je projekat završio, više od 1500 učenika iz preko 90 škola iz 6 kantona u Federaciji BiH (Kanton Sarajevo, Srednje-bosanski kanton, Posavski kanton, Bosansko-podrinjski kanton i Tuzlanski kanton), regiona Bijeljine i Trebinja u Republici Srpskoj i Brčko distriktu, pohađalo je antikoruptivne časove u sklopu redovne nastave. Sadržaj antikoruptivne edukacije se temelji na posebno dizajniranoj metodologiji koja predviđa obuku ne samo učenika nego i profesora, za koje je u toku projekta organizovano niz aktivnosti, sastanaka, treninga, foruma...

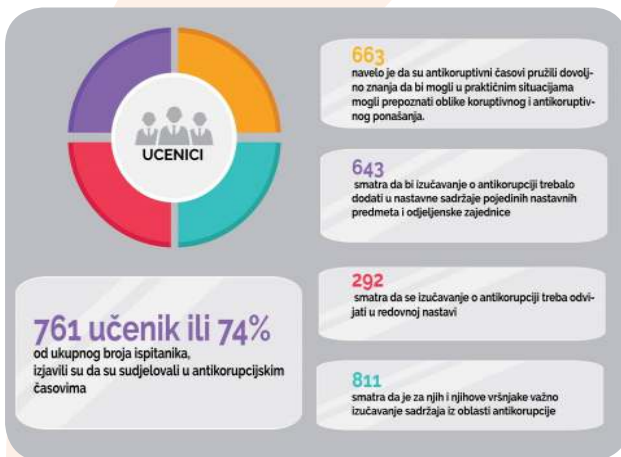
Preventivnim pristupom problemu korupcije kao i stvaranju predispozicija za upoznavanje učenika o svim negativnim efektima koruptivnog djelovanja kroz antikorupcijske časove, očekivano je rezultiralo pozitivnim promjenama stavova učenika kada je u pitanju borba protiv korupcija.

O tome svjedoči i istraživanje o efektima antikoruptivnog obrazovanja koje smo proveli na uzorku od 1027 učenika i 27 profesora iz 26 osnovnih i srednjih škola u Bosni i Hercegovini. Istraživanje je, između ostalog, pokazalo da je saradnja sa partnerskim školama bila uspješna, da su učenici bili zadovoljni časovima i ostalim aktivnostima koje su realizovane u okviru antikorupcijske edukacije.

Grafički prikaz nalaza istraživanja sadržan je u tabelama u nastavku.

Rezultati istraživanja sa nastavnicima...

Rezultati istraživanja sa učenicima...

Pored uvođenja antikoruptivnih časova, uspješnost ove aktivnosti ogleda se i u institucionalnoj saradnji, koja je, po prvi put u Bosni i Hercegovini, uspostavljena između državnih agencija, kao što su APIK i APOSO, relevantnih kantonalnih ministarstva obrazovanja i antikoruptivnih organizacija civilnog društva, kako bi zajedno doprinijeli formiranju jedinstvenog kroskurikularnog modela antikoruptivnog obrazovanja.

Na završnom forumu koji je održan u Sarajevu u maju 2019.g., napravljena je rekapitulacija svih ključnih rezultata, prezentirane su specifične preporuke, uključujući onu koja se odnosi na pokretanje inicijative za formiranje grupe nastavnika koji će nastaviti da rade na uvođenju antikoruptivnih lekcija u školske časove i nakon završetka projektnih aktivnosti.

Kroz treći ciklus programa regrantiranja, Fondacija INFOHOUSE je tokom 2019.g. zajedno sa Udruženjem CROA/Sarajevo u potpunosti realizirala mali grant za podršku u implemenatciji projektnih aktivnosti u Sektoru obrazovanje i na taj način doprinjela jačanju kapaciteta ovog sektora u borbi protiv korupcije.

U radu foruma učestvovao je i direktor APIK-a kao i predstavnici Udruženja CROA

Strateški cilj 4: UNAPREĐENJE ANTIKORUPTIVNIH STRATEŠKIH DOKUMENTA SVIM NIVOIMA VLASTI U BIH

Na lokalnom nivou...

Fondacija INFOHOUSE je i na nižim nivoima vlasti ostvarila značajne uspjehe na unapređenju antikoruptivnih mehanizama. Jedan od tih mehanizama je bila i izrada akcionih planova za borbu protiv korupcije na lokalnom nivou. Tako na kraju projektnog ciklusa u julu 2019.g. bilježimo ukupan broj od 40 partnerskih općina/gradova, koje su zahvaljujući tehničkom vodstvu Fondacije INFOHOUSE, usvojile jedinstvenu metodologiju za izradu lokalnih antikoruptivnih akcionih planova.

Korupcija distroira, imedu ostalog, alokaciju lokalnih prihoda, efikasnost lokalnih administracija, i predstavlja barijeru za stabilan ekonomski rast, efikasne javne usluge, unaprijeđene politike lokalnog razvoja... Iako ne postoji recept za efikasnu borbu protiv korupcije na lokalnom nivou, izrada antikoruptivnih akcionih planova pokazala se kao dobra osnova za jačanje internih politika, veću transparentnost, sveobuhvatnost u raspodjeli budžetskih sredstava, jačanje integriteta opštinskih djelatnika i etičkih standarda... Pri tome, ovaj mehanizam se u cijelosti temelji na međunarodnim standardima za praćenje i ocjenu transparentnosti i odgovornosti lokalnih uprava kada je u pitanju borba protiv korupcije.

Kroz programa regrantiranja, tokom 2019.g. Fondacija je zajedno sa četiri organizacije civilnog društva, kao što ALDI/Goražde, CGS/Livno, KAM/Zenica i Helsinški odbor za ljudska prava/Bijeljina, pomogla projektnim općinama ne samo u izradi nego i praćenju i ocjeni implementacije akcionih planova za borbu protiv korupcije. Kontinuitet u

dodjeli grant sredstava ovim organizacijama kroz tri ciklusa, najbolje svjedoči o njihovoj ekspertizi i znanju da metodologiju izrade akcionih planova prevedu u praksu. Pri tome, Topeer/Doboj je učestvovao samo u prvom ciklusu programa.

Tabelarni prikaz u nastavku sadrži listu nevladinih organizacija koje su bile dobitnice sredstava projekta ACCOUNT za rad u izabranim općinama/gradovima.

Ime organizacije	Izabrane projektne općine
ALDI/Goražde	Fojnica, Kiseljak, Kreševo Goražde, Foča i Pale u FBiH, Ilijaš, Breza, Vogošća
CGS/Livno	Ravno, Mostar, Vitez Ljubuški, Čitluk, Čapljina, Tomislavgrad, Neum, Bihać
Helsinski odbor /Bijeljina	Kladanj, Doboj Istok, Živinice Bijeljina, Ugljevik, Lopare, Odžak, Šamac, Zavidovići, Kalesija
KAM/Zenica	Doboj Jug, Maglaj, Vareš, Usora, Gračanica, Lukavac, Visoko, Žepče, Travnik
ToPeer/Doboj	Teslić, Lukavac, Usora

Prepoznavši značaj onog što ostavljamo kao trajno vlasništvo novim generacijama opštinskih djelatnika, Fondacija je u 2019.g. posebnu pažnju posvetila izradi efikasnog mehanizma za praćenje i ocjenu procesa implementacije kao i efekata koje akcioni programi imaju na lokalne usluge, javnu potrošnju, sprečavanje konflikta interesa, zloupotrebu procedura zapošljavanja, ali i na ostale aspekte koje su projektne općine identificirale da sadrže visok stepen izloženosti korupciji. Pri tome, kriteriji za mjerenje uspješnosti su unaprijedena odgovornost lokalne uprave, bolji efekti i transparentnije javne usluge i veće povjerenje građana u lokalne vlasti.

Video priča koja dokumentuje cjelokupan proces, od izrade antikoruptivnih akcionih planova do same implementacije, monitoringa i evaluacije, zabilježena je u toku obuke predstavnika partnerskih opština koja je održana u Sarajevu u januaru 2019. g. Video se može pogledati na linku u nastavku teksta: <https://youtu.be/gzEQVqDeXxk>

Pored toga, posebno izrađeni Priručnik za praćenje progressa toka implementacije akcionih planova za borbu protiv korupcije na lokalnom nivou kao i efekata koje ovi planovi imaju u njihovim lokalnim zajednicama, također, ostavljamo opštinama kao trajno vlasništvo. Priručnik je dostupan i može se preuzeti sa linka u nastavku teksta: <https://www.infohouse.ba/images/prirucnik.pdf>

Na kantonalnom nivou... IZRADA STRATEGIJE ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE U ZENIČKO- DOBOJSKOM KANTONU (2017-2019)

Temeljem prethodno uspostavljene saradnje i značajne tehničke podrške Timu za borbu protiv korupcije Vlade Zeničko-dobojskog kantona, tokom 2019.g. Fondacija je zajedno sa Timom u nekoliko navrata izvještavala javnost o progressu u implementaciji Akcionog plana Strategije za borbu protiv korupcije u ovom kantonu. U toku konferencije za medije koja je održana 19. januaru 2019.g. javnosti je prezentiran prvi Izvještaj o implementaciji ovog Akcionog plana. Jednako značajna bila je podrška Timu u edukaciji javnih djelatnika o procesu izrade planova integriteta u javnim institucijama kao i o postupku uvođenja antikoruptivnih pravilnika u javne zdravstvene ustanove u ovom kantonu.

Na entiteskom nivou... IMPLEMENTACIJA STRATEGIJE ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE U REPUBLICI SRPSKOJ (2018-2022)

Kako je predviđeno Akcionim planom Strategije za borbu protiv korupcije u Republici Srpskoj, uvođenje antikoruptivnih lekcija u školske časove jedan je od strateških ciljeva za čiju je realizaciju Ministarstvo pravde RS odlučilo angažovati Fondaciju INFOHOUSE. Ovo je još jedna u nizu zahtjevnih antikoruptivnih inicijativa u Republici Srpskoj u kojoj je učestvovala Fondacija. Do završetka ovog izvještaja, i pored napora da obezbijedimo donatorska sredstva koja bi omogućila uvođenje antikoruptivnih časova, nismo u tome uspjeli. Iako rijedak primjer tako uspješne međuentiteske saradnje jedne organizacije civilnog društva, kao što je to Fondacija INFOHOUSE, i Ministarstva pravde RS, zbog nedostatka potrebnih sredstava, proces edukacije mladih o borbi protiv korupcije je prinudno zaustavljen.

Strateški cilj 5: PRUŽANJE BESPLATNE PRAVNE POMOĆI PRIJAVITELJIMA KORUPCIJE I ZVIŽDAČIMA

Uloga građana koji prijavljuju slučajeve korupcije predstavlja jedan od ključnih mehanizama u preveniranju, otkrivanju i sankcionisanju korupcije. Od formiranja prvog Tima za besplatnu pravnu pomoć projekta ACCOUNT pa do 2019.g., ukupno 75 građana je prijavilo slučajeve korupcije od kojih je 45 kvalificirano da ima elemente koruptivnog djelovanja, a 9 slučajeva je imalo pozitivan ishod. Praćenje progressa u procesu prijave korupcije ukazuje na smanjenje broja prijava u 2019.g. za što se, kao jedan od ključnih razloga, smatra erodirajući nedostatak povjerenja građana u pravosudni sistem uključujući sudove i javno tužilaštvo, ali i nepovjerenje prema policijskim organima i drugim institucijama koje su nadležne za provođenje zakona.

Naziv	Pravna podrška kandidatkinjama na Općim izborima 2018
Period:	juni 2018.g. – juli 2019.g.
Donator:	Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID)/ Bosna i Hercegovina
Iznos total KM:	100,047.25 Programski troškovi: 66 % Plate: 34 %
Partner/i:	Nosilac projekta: Centar za razvoja medija i analize (CRMA) Glavni partner: Fondacija INFOHOUSE
Korisnici: Ciljna grupa: (broj)	Kandidatkinje političkih stranaka koje učestvuju u izbornim procesima
Geografsko područje:	BiH
Broj medijskih objava:	65

SVRHA I CILJ PROJEKTA

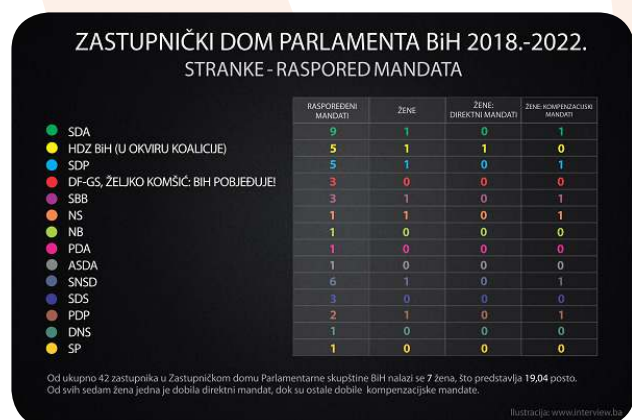
Pravna podrška kandidatkinjama u toku izbornih procesa posebna je inicijativa u okviru projekta ACCOUNT, koja je imala za cilj da minimizira izborne rizike i poveća pravnu zaštitu kandidatkinja u slučaju povrede njihovih izbornih prava prije, u toku i poslije Općih izbora koji su u Bosni i Hercegovini održani u oktobru 2018.g. Konzorcij sastavljen od četiri

nevladine organizacije: Fondacija INFOHOUSE, Fondacija CURE, Centar ženskih prava i Udruženje građanki Grahovo, koji je bio zadužen za realizaciju projektnih aktivnosti, završio je svoj jednogodišnji mandat u julu 2019.g. kada su sumirani i objavljeni projektni rezultati. Izborima je prethodio čitav niz projektnih aktivnosti, od kojih izdvajamo: obuku 67 kandidatkinja o izbornim zakonima koja je realizovana u Sarajevu, Tuzli i Banja Luci; formiranje pravnog tima za pružanje besplatne pravne pomoći političkim kandidatkinjama; kao i promocija prava kandidatkinja u izbornim procesima.

PРАВНА ПОДРШКА КАНДИДАТКИНЈАМА

Analiza koja je provedena u okviru projekta, nedvojbeno je ukazala na alarmantne podatke kada je u pitanju zastupljenost žena u izbornim procesima. Iako je kvota zastupljenosti žena na kandidatskim listama iznosila 41%, što je za jedan posto više nego što je to zakonom propisano, svega 16% kandidatkinja su bile nositeljice stranačkih izbornih lista.

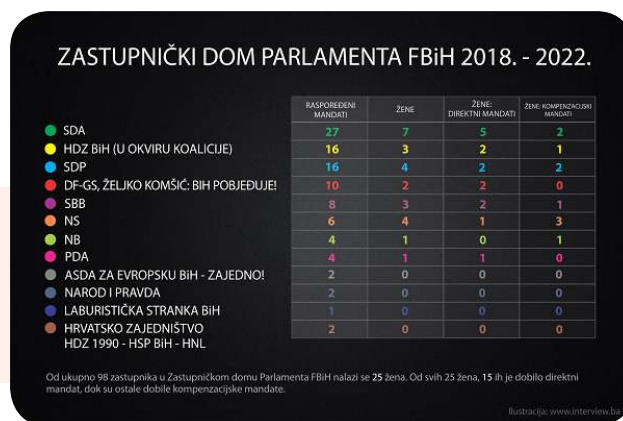
Tako je, prema rezultatima Općih izbora iz 2018.g., u Parlamentarnu skupštinu BiH izabrano samo osam zastupnica ili 19% od ukupno 42 zastupnička mandata, a od sedam kandidatkinja njih šest je u Parlament izabrano putem kompenzacijskih lista. Ako uporedimo statistiku i rezultate sa Općim izborima iz 2014.g. kada je izabrano deset zastupnica ili 24% od ukupnog broja zastupničkih mandata, vidljivo je da je broj mandata koji je pripao ženama u ovom izbornom procesu manji, što dodatno potvrđuje činjenicu da se radi o opadajućem trendu kada je u pitanju broj zastupnica u parlamentima.

Raspored mandata u Zastupničkom domu Parlamenta BiH nakon Općih izbora u 2018.

Ništa manje deprimirajući nisu podaci o raspodjeli mandata kada je u pitanju broj zastupnica i na ostalim nivoima vlasti. Tako su u Parlamentu Federacije BiH, od ukupno 98 mandata, žene

dobile svega 25 mandata ili 27 %.

Raspored mandata u Zastupničkom domu Parlamenta FBiH nakon Općih izbora u 2018.

U Narodnoj Skupštini Republike Srpske podaci ukazuju na još manju zastupljenost žena. Od ukupno 83 zastupnička mandata žene su dobile 14 mandata ili 18%

Raspored mandata u Narodnoj skupštini Republike Srpske nakon Općih izbora u 2018.

U Kantonalnim skupštinama, procenat zastupljenosti žena se kreće u prosjeku između 20 % do 40%, s tim da je najmanji procenat od 12% zabilježen u Kantonu 10, a najveći u iznosu od 46 % u Hercegovačko-neretvanskom kantonu. Također, situacija nije ništa bolja ni kada su u pitanju domovi naroda. Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH čini 15 delegata od čega su samo tri žene izabrane za mandatarke. U Vijeće naroda RS kojeg čini 28 delegata samo je 5 žena. Dom naroda Parlamentarne skupštine Federacije BiH čini 58 delegata od čega je samo 13 žena.

Nadalje, analiza je dodatno ukazala na brojne anomalije kada je u pitanju zastupljenost kandidatkinja na izbornim listama u odnosu na broj osvojenih mandata. Pri tome, u političkoj stvarnosti, žene koje su uspjele izboriti bolju pozicioniranost na kandidatskim listama, zbog međustranačkih dogovora nakon izbora, ili su izgubile mandate u zakonodavnoj vlasti, ili su imenovane na neku od izvršnih funkcija. Praksa je, također, pokazala da su nakon toga ili odustajale od daljeg političkog

angažmana ili su prihvatale marginalne pozicije u institucijama izvršne vlasti ili administraciji bez političkog ili nekog drugog značajnijeg uticaja.

I pored toga i evidentne zloupotrebe političkih partija i brojna pitanja kandidatkinja kad su u pitanju njihova izborna prava, vrlo mali broj kandidatkinja se odlučio iskoristiti mehanizam besplatne pravne pomoći, koji im je stavljen na raspolaganje, i prijaviti povredu izbornih prava.

Projektnom timu, koji je formiran u okviru Centra ženskih prava, kako bi pružio pravnu podršku kandidatkinjama, prijavljena su samo 3 slučaja koja se odnose na predmete: prijetnju putem socijalnih mreža, nestinuto pisanje u medijima i prijetnja od strane stranačke kolegice. Projektna stranica sa sadržajem o postupku pružanja besplatne pravne podrške posjećena je 386 puta, a 20 kandidatkinja je kontaktiralo Pravni tim putem e-maila ili telefonom.

Razlozi za tako malu reakciju kandidatkinja na ponuđeni mehanizam pravne zaštite, u najvećoj mjeri, se odnose na strah kandidatkinja od odmazda unutar političkih stranaka, a često i nepovjerenja u pravosudne institucije kada je u pitanju procesuiranje prijavljenih slučajeva.

#skinilaznolicepolitike

Konzorcij je, također, izdvojio nekoliko saznanja iz analize izbornih rezultata. Tako smo na osnovu razgovora sa kandidatkinjom, koja je željela ostati anonimna, saznali da je u toku Općih izbora u 2018.g. bilo izreženo povećano političko „nasilje“ nad kandidatkinjama. Nadalje, izborna statistika je pokazala da, dok su muškaci u najvećem mogućem broju nosioci izbornih lista, žene kontinuirano nemaju podršku lidera političkih partija prilikom kandidature i dodjele parlamentarnih ili drugih mandata kada je u pitanju raspodjela vlasti na svim nivoima. Pored toga, rezultati izbora su ukazali da političkim partijama vladaju stereotipi kao i opredjeljenja većine glasača za izbor muških kandidata. U konačnici, pred kandidatkinje se često postavlja neprihvatljivo pitanje zašto misle da bi mogle pobijediti kolege kandidate, što ih

dodatno izlaže destruktivnom pritisku i sumnji glasača da njihova kandidatura može rezultirati pobjedom. Sa stanovišta muškaraca, političke partije smatraju pritužbe kandidatkinja manje kredibilnim u odnosu na njihove muške kolege, naročito kada je u pitanju povreda izbornih prava.

Tokom Općih izbora, otkrili smo i mnoge druge faktore koji destimuliraju kandidaturu žena u političkoj utrci. S tim u vezi, poruke koje smo dobili od kandidatkinja, najslikovitije ilustruju stanje na bh. političkoj sceni.

- Kandidatkinje se nalaze na listama isključivo da bi se zadovoljila zakonska kvota od 40 %
- Kandidatkinje nisu vidljive ili su veoma slabo vidljive u izbornim kampanjama
- Kandidatkinje svoju vidljivost ostavruju isključivo vlastitim angažmanom
- Bez obzira na broj glasača, kandidatkinje ne dobijaju uticajne mandate

Iako smo putem promotivnih kampanja nastojali dodatno skrenuti pažnju javnosti o tome koliko su žene malo zastupljene, identificirali smo i značajno odsustvo sistematskog pristupa političkih partija u raspodjeli mandata kada se radi o ženama.

Temeljem toga, tekst u nastavku sadrži neke od ključnih preporuka koje ukazuju na potrebu da se: - osigura veća pravna zaštita kandidatkinja; - uvede kvota od 50% zastupljenosti kandidatkinja na izbornim listama kroz izmjene i dopune Izbornog zakona; - osigura veći angažman kandidatkinja u politici putem podizanja svijesti javnosti; - poveća efektivnost političkog angažmana kandidatkinja kroz inicijative organizacija civilnog društva koje se bave jednakopravnošću spolova; - unaprijedi edukacija glasača o pitanjima koja se odnose na učešće žena u izborima; - poveća broj kandidatkinja u političkim partijama i/ili koalicijama; i naposljetku, da se unaprijedi sistem praćenja izbora. A sve u cilju kako bi se prevenirale povrede izbornih prava kandidatkinja i opstrukcija njihovog angažmana u političkom životu.

PROMOTIVNA KAMPANJA

Pored analize učešća kandidatkinja u izbornom procesu, značajan dio projektnih aktivnosti u periodu prije ali poslije izbora bio je usmjeren na promoviranje izbornih prava kandidatkinja ali i mehanizama besplatne pravne podrške. A sve pod sloganom **#skinilaznolicepolitike**

Protestni marš koji je organizovan u martu 2019.g. pokušao je da još jednom skrene pažnju javnosti na zakonska prava žena ali i posljedice ukoliko se ne bore za svoja prava. Kampanja je realizovana u saradnji sa Agencijom za jednakost spolova BiH,

Mrežom za izgradnju mira, Ženskom mrežom, organizacijama civilnog društva, između ostalih...

U toku protestnog marša u Sarajevu...

Više od stotinu aktivistkinja učestvovalo je 8. marta 2019.g. na ulicama Sarajeva i Zenice protestirajući za jednakost prava, izbora i slobodu odlučivanja.

Nažalost, kampanje nisu donijele očekivane rezultate kad je u pitanju provođenje izbornog zakona i jednakost žena u izbornom procesu. To su pokazale projektne analize izbornog procesa, o tome svjedoči iznimno mali broj kandidatkinja koje su bile dovoljno hrabre da prijave nepropisne povrede prava kao i diskvalifikaciju kandidatkinja prilikom raspodjele mandata.

Kako to izgleda u praksi, najbolje svjedoče video priče koje je Fondacija INFOHOUSE snimila u razgovoru sa bivšim i sadašnjim kandidatkinjama, političarkama, predstavnicama civilnog sektora i medija, koje su odlučile da javno govore o svojim iskustvima i kako je biti politički angažovan u Sarajevu, Tuzli, Grahovu i Zenici... To su priče koje inspirišu, potiču na razmišljanje, govore o ostvarenim rezultatima, porazima, nekoj drugačijoj političkoj stvarnosti, to su priče koje nikog ne ostavljaju ravnodušnim...

<https://www.youtube.com/watch?v=FPUHjEN3J1c&feature=youtu.be> (Tuzla)

<https://www.youtube.com/watch?v=IRCt3EftNT8> (Sarajevo)

<https://youtu.be/SDnwQ7wSCrM> (Zenica)

<https://www.youtube.com/watch?v=qzsukrMhK14> (Grahovo)

Novinari Interview.ba on-line portala Fondacije, koji su pratili rezultate izbornog procesa, u svom postizbornom istraživanju o broju zastupničkih mandata kada su u pitanju žene, objavili su poražavajuće podatke o znatno manjem broju zastupničkih mandata na kojim se nalaze žene u odnosu na prošle Opće izbore. Linkove sa nekim od najinteresantnijih članaka, priloga i vijesti

možete pogledati u nastavku teksta.

<https://interview.ba/vijesti/item/11173-gdje-su-zene-u-politici-u-bosni-i-hercegovini-kada-se-mandati-dijele>

<https://interview.ba/vijesti/item/11460-infografika-u-naredne-cetiri-godine-manje-zena-u-zakonodavnim-institucijama-bih>

<https://interview.ba/vijesti/item/11655-politicarke-u-bih-o-imenovanim-mandatima-odlučuje-predsjednik-i-stranka>

<https://interview.ba/interview/item/11880-b-samra-filipovic-hadziabdic-o-rodnoj-ravnopravnosti-u-politici-b-ponovo-cemo-pokusati-izmijeniti-zakon-o-vijecu-ministara-bih>

<https://interview.ba/vijesti/item/9647-pokrenuta-besplatna-pravna-pomoc-kandidatkinjama-na-izborima-2018>

<https://interview.ba/interview/item/9820-b-indira-durmic-iz-tuzlanske-sda-napusta-stranku-b-mnogo-je-30-godina-zivota-za-stranku-koja-nije-uradila-nista>

<https://interview.ba/interview/item/7075-b-maja-gasal-vrazalica-jos-kratko-zastupnica-df-u-psbih-b-ne-znam-objasniti-zasto-se-sve-ovako-zavrсило>

<https://interview.ba/vijesti/item/8635-projekat-pravna-podrska-kandidatkinjama-za-izbore-u-oktobru-2018-godine-prvi-ove-vrste-u-bih>

<https://interview.ba/vijesti/item/9141-zene-na-politickoj-sceni-bih-snazne-ali-uvijek-u-posljednjim-redovima>

<https://interview.ba/vijesti/item/10514-potrebno-vise-zena-na-mjestima-odlucivanja>

<https://interview.ba/vijesti/item/11981-besplatna-pravna-pomoc-372-kandidatkinje-otvorile-web-obrazac-za-pomoc>

<https://interview.ba/vijesti/item/14079-milicevic-i-aladuz-za-interview-ba-zenama-u-politici-se-pruza-lazna-nada-da-su-ravnopravne-stoga-skinimo-lazno-lice-politike>

<https://interview.ba/vijesti/item/13034-zahtijevamo-od-politickih-aktera-da-skinu-lazno-lice-politike>

<https://interview.ba/interview/item/204-promo-b-amra-babic-b-vrijeme-je-da-se-bih-fokusira-na-svoje-potencijale>

Naziv	Bosna i Hercegovina: Animiranje mladih za pomirenje – Budi inspiracija
Period:	avgust 2018.g. – februar 2020.g.
Donator:	Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID)/ Bosna i Hercegovina
Iznos total KM:	254.774,96 Programski troškovi: 56 % Plate: 43 %
Partner/i:	Nosilac projekta: Nacionalni demokratski institute (NDI) Glavni partneri: Inicijativa mladih (YIHR) i Fondacija INFOHOUSE
Korisnici: Ciljna grupa: (broj)	Učenici srednjih škola iz BiH
Geografsko područje:	BiH
Broj medijskih objava:	183

SVRHA I CILJ PROJEKTA

Kreiranje većeg nivoa razumijevanja različitih narativa konflikta u Bosni i Hercegovini i podrška srednjoškolcima da prevaziđu stereotipe, da se bore protiv etno-nacionalističke retorike, ali i da pokrenu neke nove procese pomirenja bio je cilj projekta "Bosna i Hercegovina: Animiranje mladih za pomirenje - BUDI INSPIRACIJA". Projekat je podržan od strane Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID), a implementirao ga je Nacionalni demokratski institut (NDI) u partnerstvu sa Inicijativom mladih za ljudska prava BiH (YIHR) i Fondacijom INFOHOUSE. Pri tome, koncept projekta se zasnivao na metodologiji izvanškolske edukacije mladih o procesu pomirenja na jedan drugačiji i inovativniji način, kroz različite kreativne aktivnosti kao i angažman mladih na društvenim mrežama. U konačnici, projekt je rezultirao animiranjem preko 590 srednjoškolaca, profesora, mladih političara, kao i ostalih aktera u pokretanju alternativnih pravaca u definiranju nove vizije Bosne i Hercegovine za 21. vijek.

Kompleksnost političkog sistema kao i disfunkcionalnost u podjeli vlasti u Bosni i Hercegovini nakon rata (1992-1995) odrazio se na sve segmente društvenog, političkog i ekonomskog života. Tako, na primjer, obrazovni sistem bilježi neznatan napredak, naročito kada je u pitanju proces pomirenja i interakcija mladih različitih etničkih pripadnosti, što dodatno komplicira odnose i doprinosi stvaranju podjela koje će imati dugotrajne posljedice na buduće generacije. Danas su mladi potpuno bez iluzija da se njihovi planovi mogu ostvariti: da mogu pronaći posao, ostvariti održive prihode, osnovati porodicu. Pri tome, veliki broj mladih smatra da svoje planove

mogu ostvariti u drugim zemljama u koje odlaze već 25 godina i u koje će nastaviti ići narednih 25 godina, ukoliko ne pronađu adekvatan način da promjene svoju i viziju Bosne i Hercegovine.

Upravo je povratak zajedništvu kroz solidarnost, empatiju i humanizam globalna tema u periodu pisanja ovog izvještaja kada se cijela planeta suočava sa prijetnjom opstanka u novom (korona) kontekstu, tako da i ovaj izvještaj moramo posmatrati sa korigovanim mišljenjem u svjetlu potuno novih svjetskih dešavanja.

AKTIVNOSTI

Dio projekta za čiju je realizaciju bila nadležna Fondacija INFOHOUSE bazirao se na dva osnovna cilja: (i) izgraditi veće razumijevanje među mladima o različitim narativima u procesu pomirenja; i (ii) stvoriti kreativne prilike za zajedničke akcije različitih grupa mladih u prevazilaženju etno-nacionalističke retorike.

Svi ostvareni rezultati, a bilo ih je mnogo, realizirani su zahvaljujući saradnji sa partnerskim organizacijama, učenicima i profesorima, i drugim pojedincima koji su svojim entuzijazmom, energijom i vještinama pokrenuli neke nove procese u izgradnji mira.

Posebna uloga Fondacije u ovom projektu ogleda se u organizovanju tri grupe različitih aktivnosti, kao što su: (1) preslikavanje (PaintBack)

grafita sa nacionalističkim sadržajima i njihova transformacija u murale; (2) biciklističke posjete historijskim lokalitetima; i (3) stand-up komične vježbe izražavanja; ali i podrška u angažmanu mladih da putem društvenih mreža javno govore o predrasudama i stereotipima sa kojim se susreću ali i perspektivama za budućnost. A sve kako bi ih ohrabрили u namjeri da kreiraju neku novu kulturu pomirenja i generiraju različite stavove kada je u pitanju njihova vizija budućnosti.

Kao rezultat ovih aktivnosti, 221 učenik iz 21 srednje škole iz Mostara, Zenice, Sarajeva, Tuzle, Lukavca, Zavidovića, Gradačca, Živinica, Ilijaša, Travnika, Bugojana, Cazina, Doboj istoka, Maglaja...dobio je prilike za kreativno izražavanje, komunikacijske kanale, ali i veliki broj različitih inicijativa, koje će, vjerujemo, pomoći ne samo ovoj nego i narednim generacijama mladih u borbi sa etno-nacionalističkom retorikom i promoviranju procesa pomirenja. Koliko je energije i talenta mladih uloženo u realizaciju projektnih aktivnosti, najbolje svejedoče opisi pojedinih aktivnosti u nastavku teksta.

Aktivnost 1. ČETRI TRANSFORMACIJE JAVNIH POVRŠINA SA NACIONALISTIČKIM GRAFITIMA...

- PaintBack u Mostaru (14. mart, 2019), Zenici (22. maj, 2019), Sarajevu (14. oktobar, 2019), i Tuzli (16. novembar, 2019)

Kao rezultat PaintBack aktivnosti koje su se odvijale u periodu od marta do novembra 2019.g., 145 srednjoškolaca savladalo je tehnike uličnog preslikavanja grafita sa uvredljivim i nacionalističkim sadržajima, što im je pomoglo da svoju kreativnost iskažu i testiraju u transformiranju javnih površina pod sloganom #budiinspiracija. Pri tome, zadatak Fondacije je bio da pronade grafite, nabavi slikarski materijal, angažuje ulične slikare, ali i da svojim prisustvom pomogne srednjoškolcima u transformacijama. Svi ti sjajni dizajni, koji su završili na zidovima javnih objekata i zgrada, naročito su obradovali korisnike tih prostora, stanare, ali i prolaznike koji nisu krili oduševljenje.

Galerija fotografija u nastavku ilustrira zidove s grafitima i govorima mržnje prije, za vrijeme i nakon transformacija u Mostaru, Zenici, Sarajevu i Tuzli.

U Mostaru, 14. mart, 2019.

Grafit

Za vrijeme transformacije

Finalni dizajn

U Zenici, 22. maj, 2019.

Grafit

U Sarajevu, 14. oktobar, 2019.

Grafit

Za vrijeme transformacije

Za vrijeme transformacije

Finalni dizajn

Finalni dizajn

U Tuzli, 16. Novembar, 2019.

Grafit

Za vrijeme transformacije

Finalni dizajn

"PaintBack je naša pobjeda: Iznenadila nas je transformacija, posebno kada smo poredili zid prije i poslije transformacije. Vjerujemo da ne možemo u potpunosti prevladati mržnju, ali ovom akcijom napravili smo korak naprijed, a ako nastavimo s tim, možemo ukloniti većinu simbola mržnje", rekao je srednjoškolac iz Sarajeva

Aktivnost 2. DVIJE BIKIKLISTIČKE VOŽNJE...

(Prva: 29. juni, 2019. i Druga: 13. oktobar, 2019.) u toku kojih su 63 učenika posjetila 7 historijskih lokacija u Sarajevu, Srbrenici, Potočarima, Tuzli, Mostaru, Konjicu i Tarčinu u kojim je stradao ili bio zatočen u koncentracionim logorima najveći broj civilnog stanovništva u toku ratnih sukoba.

Ova grupa mladih srednjoškolaca, ispunjena snažnim emocijama, napravila je nešto sasvim drugačije u istraživanju kolektivnih sjećanja. To se posebno reflektiralo tokom posjete Memorijalnom centru u Srebrenici, mjestu gdje je izvršen genocid nad hiljadama cvila. Obilazeći lokacije s različitim historijskim narativima u toku kojih su imali priliku neposredno čuti svjedočenja ratnih svjedoka o incidentima koji su se dogodili tokom ratnih sukoba, srednjoškolci su otvorili vrata novom iskustvu i drugačijim pogledima na procese pomirenja. A sve su to napravili vozeći bicikla. Zadatak Fondacije je bio da im obezbijedi sigurnu vožnju, bezbjednost na putu, biciklističke vodiče, ali i da ih ohrabri da nastave sa ovakvom vrstom aktivnosti i u budućnosti.

Grupa srednjoškolaca ispred Memorijalnog centra u Potočarima/Srebrenica u toku biciklističke vožnje, 29. juni, 2019.

Srednjoškolci za vrijeme biciklističke vožnje u Konjicu, 12. oktobar, 2019.

Posjete historijskim lokalitetima su bile sjajne; Samo sam poželio da imamo više bicikla pa da je moglo učestvovati više učenika. Sve je bilo super, naučio sam toliko stvari o lokacijama koje smo posjetili, neki su od komentara učenika koji su učestvovali u biciklističkim vožnjama.

Aktivnost 3. JAVNI GOVOR I DIJALOG U ZAJEDNICI – STAND- UP (21. - 22. DECEMBAR, 2019.)...

Ovo je prva aktivnost ove vrste koju je Fondacija INFOHOUSE organizovala u okviru projekta "Budi inspiracija", a u toku koje je 13 srednjoškolaca učestvovalo u stand-up formi pripovijedanja i na humorističan način izrazili svoja iskustva u procesima pomirenja. Pri tome, tri najtalentiranija srednjoškolca predstavili su svoje stand-up izvedbe tokom završne projektne konferencije, što je bilo istinski motivirajuće za sve učesnike konferencije koji su imali priliku uživati u njihovim izvedbama.

Za vrijeme Stand-up vježbe u Sarajevu...

Sa glumicom Zanom Marijanović, trenericom...

Kao rezultat ove aktivnosti, srednjoškolci su savladali tehniku stand-up-a ali i naučili kako da koriste komediju kao formula pomirenja.

Aktivnost 4. ZAVRŠNA PROJEKTN KONFERENCIJA...

Jedna od značajnijih aktivnosti bila je dvodnevna završna konferencija u Sarajevu (13. – 14. februar, 2020.) koja je okupila sve učesnike iz tri države-učesnice: Bosne i Hercegovine, Srbije i Hrvatske kako bi rekapitulirali iskustva i predstavili najznačajnija ostvarenja.

Grupna fotografija na kraju konferencije u Sarajevu, 14. februar, 2020.

Konferencija je bila prilika da dizajnerski tim Fondacije pripremi izložbu fotografija snimljenih tokom PaintBack aktivnosti u Mostaru, Zenici, Sarajevu i Tuzli. Kao rezultat, profesori i učenici su izložene fotografije preuzeli za postavku u svojim školama.

Izložbeni eksponati fotografija, Sarajevo, 13.-14. februar, 2020.

Pored toga, INFOHOUSE je priredio foto-album slika koje prikazuju angažman učenika u različitim projektnim aktivnostima. Ovaj fotoalbum distribuiran je učesnicima Konferencije i služiće kao projektna arhiva, a koji će, vjerujemo, dodatno inspirirati nove generacije mladih da rade na procesima pomirenja na drugačiji, kreativniji i za mlade prihvatljiviji način. To koliko su mladi bili sretni što su učestvovali u svim ovim aktivnostima, najbolje govori njihov angažman na društvenim mrežama, čiji su prostor koristili da svoje utiske podijele sa svojim vršnjacima, da prenesu svoje poruke ali i da ih iskoriste za emitovanje kratkih video priča koje su sami osmislili i snimili.

Foto-album projektnih fotografija

Kroz izložbu, foto-album i učešće mladih da u stand-up komičnim izvedbama, Fondacija je svim učesnicima Konferencije, predstavila ključne rezultate ali i inovativne alate koje su srednjoškolski naučili da koriste kako bi svojim angažmanom doprinijeli procesima pomirenja u BiH. To su slikarske tehnike preslikavanja i transformacija javnih prostora, recikliranje sjećana kroz biciklističke posjete historijskim lokalitetima i korištenje humora kroz stand-up izvedbe za izgradnju mira.

Na konferenciji sa srednjoškolicima u toku razgovora o iskustvima u toku prelikavanja grafitu...

Rad sa srednjoškolicima izvan formalnog obrazovanja o izgradnji mira u kombinaciji s umrežavanjem putem društvenih mreža pokazao se kao izvrstan način promjene generacijskih pogleda mladih u kojim se kreativni rad i umjetnost, entuzijazam i inspiracija koriste za ublažavanje napetosti i entno-nacionalističkih narativa, što je i bio naš cilj.

Upitani da opišu inspiraciju, srednjoškolski su rekli da je to socijalizacija, ambicija i kreativnost. Nije iznenađujuće da su ovo ključni atributi ove fantastične skupine mladih koji su se na ovaj način uključili u proces pomirenja.

Dodatno, INFOHOUSE je producirao video film koji prikazuje svaki segment završne konferencije sa scenarijem koji sadrži opise ključnih projektnih dijelova i svjedočenja studenata.

Aktivnost 5. PROMOTIVNE KAMPANJE...

Kao rezultat intenzivne informativne kampanje, koja se provodila pod specifičnim hashtagom #budiinspiracija, srednjoškolski su svoje poruke komunicirali sa vršnjacima, profesorima ali i svima koji su im se pridružili u njihovim nastojanjima da kreiraju neke nove mogućnosti u izgradnji trajnog mira u BiH.

Tako je ukupan broj objava na tradicionalnim i društvenim medijima iznosio 183, od toga su bile 23 TV objave; 154 online objava i 6 radio objava. Portal Intreview.ba objavio je 38 intervjua sa srednjoškolicima, profesorima i ostalim akterima koji su učestvovali u implementaciji projektnih aktivnosti.

Ovakav inovativni pristup u izgradnji mira u kombinaciji s intenzivnom kampanjom na društvenim mrežama omogućio je srednjoškolicima da se na potpuno novi, konstruktivan i drugačiji način bave temama koje se odnose na rješavanje sukoba, odgovornosti u zajednici, razumijevanje i tolerisanje različitosti, a nas uvjerilo da ova država ima novu snagu sposobnih, talentiranih i kreativnih mladih ljudi.

Naziv	„Čitaj više, misli više“
Period:	april – oktobar, 2019.g.
Donator:	Fondacija Heinrich Böll, Ured za Bosnu i Hercegovinu
Iznos total KM:	27.382,00 KM Programski troškovi: 50 % Plate: 50 %
Partner/i:	Nosilac projekta: Fondacija INFOHOUSE
Korisnici: Ciljna grupa: (broj)	102 građanina, predstavnici civilnog sektora i lokalnih vlasti
Geografsko područje:	Sarajevo, Stolac, Trebinje, Jajce, Bihać
Broj medijskih objava:	30

SVRHA I CILJ PROJEKTA

Fondacija INFOHOUSE je u saradnji sa predstavnicima organizacija civilnog društva i medija u pet zajednica, kao što su Sarajevo, Stolac, Trebinje, Jajce i Bihać, zahvaljujući podršci Heinrich Boell Stiftung, realizirala projekat „Čitaj više, misli više“. Ovo nije prvi projekat koji je INFOHOUSE realizirao u saradnji sa Heinrich Boell Stiftung. Jedna od značajnijih zajedničkih aktivnosti bila je izrada Mape ravnopravnosti spolova za sedam najvećih političkih stranaka u BiH, tako da ovaj projekat smatramo nastavkom, ali i dodatnim doprinosom razvoju dugogodišnje uspješne saradnje. Intencija Fondacije u sklopu ovog projekta, koji je realizovan u periodu od aprila do oktobra 2019.g., bila je da kroz neformalni vid okupljanja građana doprinese razvoju otvorenog dijaloga o svim „gorućim“ pitanjima i problemima s kojim se građani susreću u svakodnevnom životu.

U tom kontekstu, svojim negodovanjem, odnosno, iznošenjem stavova o realitetu u kojem žive, građani su poslali direktnu poruku o promjenama koje su im potrebne, a glas građana upućen je javnosti putem Interview.ba nezavisnog on-line portala Fondacije. Upravo je glavni cilj projekta bio ponuditi slobodan i nezavisan medijski prostor bh. građanima u kojem bi se njihov glas, potrebe, sumnje i pitanja čuli u javnosti. Pri tome, specifični ciljevi projekta bili su:

- Informirati javnost o događanjima u institucijama i društvu, posebno u okolnostima u kojima bi značajan dio javnosti mogao/trebao zahtijevati promjene (migrantska kriza, prava žena, ekološke katastrofe...)
- Unaprijediti medijsku scenu u BiH daljnim razvojem on-line medija interview.ba kao nezavisnog i objektivnog glasila građana

AKTIVNOSTI

Svi javni susreti s građanima organizirani su kao prostor sigurnog govora i prijateljske atmosfere u kojoj se s građanima razgovaralo o problemima zajednice, odgovornosti lokalnih vlasti, te definiranju ključnih problema u lokalnim zajednicama. Tokom razgovora, u svakoj od navedenih zajednica građani su kreirali jedinstvene liste specifičnih životnih pitanja. Pri tome, sve susrete sa građanima medijski je pratio Interview.ba, i o njima je detaljno izvještavao širu javnost.

Evo koje su ključne probleme definisali građani Stoca u toku druženja koje je održano 23. maja, 2019.g.

Pozivnica građanima ...

Građani Stoca zahtijevaju odgovore!

Problemi u Stocu:

1. Dvije škole pod jednim krovom
2. Nepostojanje turističke zajednice
3. Sve manje upisane djece u osnovne škole
4. Izgradnja puta Stolac-Neum
5. Nepostojanje autobuske stanice
6. Neadekvatan odnos nadležnih prema romskoj populaciji

Više informacija o susretu s građanima Stoca dostupno je na portalu Interview.ba: <https://interview.ba/vijesti/item/20197-gradani-stoca-s-nerminom-bisom-dvije-skole-pod-jednim-krovom-najbolje-pokazuju-diskriminaciju-u-ovom-gradu>

Već sljedeći dan, 24. maja, 2019.g. razgovarali smo sa mladima Trebinja, i evo šta su nam rekli o problemima u ovoj zajednici.

Susret u Trebinju!

Problemi u Trebinju:

1. Star sistem obrazovanja
2. Nepostojanje organizacija koje će učenike spojiti s mladim iz FBiH, Srbije i Hrvatske
3. Nedovoljan broj fakulteta u Trebinju
4. Problem društva uzori s „reality“ programa
5. Problem odlaska mladih iz Trebinja
6. Deset omladinskih organizacija za koje niko nije čuo
7. Mladi jeftino glasačko tijelo

Više informacija o susretu sa mladima Trebinja donosimo na: <https://interview.ba/vijesti/item/20243-mladi-trebinja-s-nebojsom-kolakom-znanje-je-deplasirano-svi-zele-da-budu-starleta-bloggerka-ili-kriminalac>

O problemima s kojim se svakodnevno suočavaju mladi u Jajcu razgovarali smo 12. juna, 2019.g. Puno je stvari koje bi mladi ovog grada željeli riješiti.

Mladi Jajca!

Problemi u Jajcu:

1. Problem pasa lotalica
2. Korupcija u zdravstvenom sistemu
3. Odlazak mladih
4. Teško pokrenuti vlastiti biznis
5. Neusklađenost obrazovanja s tržištem rada
6. Dvije škole pod jednim krovom
7. Mladi nezainteresirani za kulturna dešavanja

Više informacija o susretu u Jajcu dostupno je na web portalu Interview.ba: <https://interview.ba/vijesti/item/20924-mladi-iz-jajca-porucili-nemojte-dozvoliti-da-razlike-uniste-nase-jedinstvo>

U Bijaću smo 23. juna, 2019.g. razgovarali sa građanima, gdje smo čuli da postoji puno neriješenih problema u tom gradu.

Građani Bijaća s Aldijanom Hadžihajdarević!

Problemi u Bihacu:

1. Zdravstveni problemi migranata i izbjeglica, sigurnost građana
2. Nedostatak finansijske pomoći za djecu s poteškoćama u razvoju
3. Širenje lažnih informacija putem medija u Krajini
4. Kantonalna univerzitetska biblioteka treba veću finansijsku pomoć
5. Postoji Festival scenskih umjetnosti „Bihacko ljeto“, ali ne i pozorište – zgrada propada
6. Kapetanova kula – vrata zatvorena
7. Mladi nisu zainteresovani za volontiranje

Više informacija o susretu s građanima u Bihacu možete pogledati na: <https://interview.ba/vijesti/item/20957-bihac>

Najposjećeniji bio je skup građana koji smo organizovali 28. juna, 2019.g. u Sarajevu kojem je prisustvovao i tadašnji premijer Kantona Sarajevo, gosp. Edin Forto. Evo šta su o problemima u glavnom gradu Bosne i Hercegovine rekli njegovi građani.

Građani Sarajeva s premijerom Kantona Sarajevo Edinom Fortom!

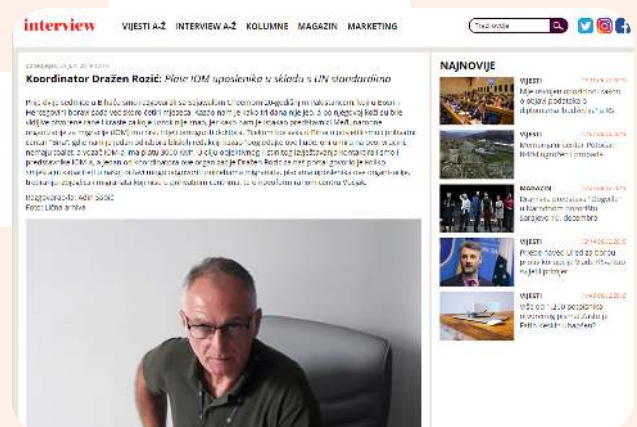
Problemi u Sarajevu:

1. Izbjeglice na ulicama Sarajeva
2. Nedostatak trolejbusa u javnom prijevozu
3. Sarajevo nije zeleni grad, ali bi trebao postati
4. Zagađenje vazduha u Sarajevu
5. Korupcija
6. Reklame u gradskom saobraćaju
7. Zloupotrebe parkinga

Više informacija o susretu s građanima u Sarajevu možete pogledati na: <https://interview.ba/vijesti/item/21450-druzenje-gradana-s-premijerom-fortom-kanton-sarajevo-nije-kupio-nov-trolejbus-od-1983-godine>

Nakon što smo posjetili sve ove lokalne zajednice i razgovarali s građanima o različitim problemima sa kojim se svakodnevno suočavaju, novinari portala Interview.ba istražili su i sa predstavnicima

nadležnih institucija razgovarali o tome na koji način se definirani problemi mogu riješiti. Pri tome, bili smo prisutni na terenu gdje su naši novinari zabilježili niz interesantnih, često i potresnih priča. Tako su nastale priče o mladom migrantu iz Pakistana, sa predstavnicima IOM-a smo razgovarali o uslovima rada, a sa Romima iz Stoca smo razgovarali o obrazovanju i predrasudama koje vladaju u bh. društvu kada je u pitanju školovanje ove populacije.

Također, za naš portal govorili su pripadnici LGBT populacije o porodičnim, prijateljskim i partnerskim odnosima, o nasilju, društvu, marginalizaciji i problemima LGBT osoba o kojima malo znamo, Povorci ponosa... Uvijek prisutna i interesantna tema, koja kao da nema rješenja u BiH, je pitanje rodne ravnopravnosti o kojoj smo razgovarali sa feministkinjama koje žele promijeniti svijet. I još je mnogo sadržaja i interesantnih priča o kojim je

pisao Interview.ba, čija se posjećenost od početka aprila do kraja oktobra, 2019.g. povećala za 800 hiljada, a portal je dobio više od 240 hiljada novih korisnika.

OSTALE AKTIVNOSTI interview.ba - ČITAJ VIŠE!

Urednik Interview.ba Adin Šabić za vrijeme TV gostovanja

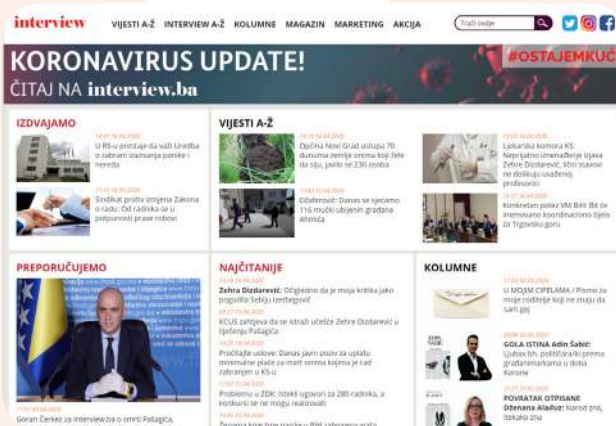
Direktorica Fondacije Dženana Aladžić predstavila je projekat na TV N1

Sve projektne aktivnosti pratila je i intenzivna medijska kampanja. Naša druženja s građanima bila su dovoljno informativna, da su novinari različitih medijskih kuća ne samo izvještavali, čak su i sudjelovali u diskusijama, što govori o izvrsnoj sardanji portala Interview.ba i ostalih medija.

Iz današnje perspektive u kojoj dominira strah od korona virusa, u nemogućnosti kretanja i socijalne izolacije, što je potisnulo u drugi plan sve druge probleme građana, istinski se nadamo da će se građani, kada se sve ovo završi, vratiti svakodnevnoj dinamici i rješavanju definiranih problema.

Od svih aktivnosti Fondacije INFOHOUSE, posebno mjesto zauzima Interview.ba on-line medijski portal, koji je svoj razvojni pravac bazirao na edukaciji mladih urednika, novinara, autora i kolumnista, koji su samo u ovoj godini objavili preko 155 intervjuja, ali i veliki broj različitih dnevno-političkih sadržaja.

Izravnu komunikaciju sa mladima, društveno angažovanim aktivistima, političarima, ali i sa umjetnicima, satiričarima, glumcima i muzičarima, nastavili smo putem intervjuja koje smo objavili na medijskom portalu Fondacije: www.Interview.ba. Portal koji je za samo tri godine postojanja dostigao izvrsnu posjećenost i zavidnu čitanost. Statistika pokazuje da je Interview.ba tokom 2019. g. zabilježio značajan napredak u odnosu na 2018. g. kada je portal posjetilo manje od 300 hiljada korisnika, sa svega 700 hiljada pregleda stranice. Tokom 2019. g. taj broj bilježi skoro 500 hiljada korisnika, a pregledi portala stranice premašili su brojku od milijun, tačnije jedan milijun i dvije stotine hiljada osoba pogledalo je našu stranicu. Facebook stranica ovog portala u 2019. g. porasla je za najmanje 2000 novih korisnika, a uspjeli smo aktivirati Twitter koji ima 500 pratilaca portala. U funkciju smo stavili i Instagram, kao značajnu mrežu za mladu populaciju gdje sada imamo 432 pratitelja. Kako bi pratili trendove savremenog razvoja on-line portala, promijenili smo i dizajn našeg portala, te ga učinili interesantnijim i lakšim za komunikaciju s našim čitateljima. Radili smo na brojnim projektima koji su se ticali građana i građanki, jer samo tako može funkcionirati neovisan portal.

U okruženju u kojem informacione tehnologije preuzimaju dominantnu ulogu u razvojnim procesima, Fondacija INFOHOUSE nastoji kroz nove tehnološke pristupe, postojeće resurse i orijentaciju ka e-novinarstvu putem interview.ba on-line portala odgovoriti svim pa i onim najvećim izazovima izvještavnja na aktuelan, objektivan ali i način blizak širokom auditoriju.

